

GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG XÂY DỰNG, CHỈNH ĐỐN ĐẢNG VỀ CÔNG TÁC CÁN BỘ

NGUYỄN THỊ HỒNG HẠNH*

Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng về công tác cán bộ là một trong những biện pháp hữu hiệu nhằm bảo đảm nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền của Đảng. Trên cơ sở phân tích sự cần thiết phải tăng cường xây dựng, chỉnh đốn đảng về công tác cán bộ của Đảng, bài viết phân tích thực tiễn công tác cán bộ của Đảng những năm qua, từ đó, đưa ra các giải pháp tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng về công tác cán bộ trong sự nghiệp cách mạng của Đảng giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Xây dựng; chỉnh đốn Đảng; công tác cán bộ; giải pháp; tăng cường.

Strengthening the Party building and rectification in cadre work is a crucial measure to enhance the leadership capacity and authority of the Party. This article examines the necessity of improving the building and rectification of the Party regarding cadre work, analyzes the practical aspects of the Party's cadre work in recent years, and proposes solutions to enhance this work within the revolutionary framework of the Party.

Keywords: Construction; the Party rectification; cadre work; solutions; strengthening.

NGÀY NHẬN: 09/4/2024

NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 12/5/2024

NGÀY DUYỆT: 17/6/2024

DOI: <https://doi.org/10.59394/qlnn.341.2024.874>

1. Sự cần thiết phải tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng về công tác cán bộ

Cán bộ có vai trò quan trọng, là cầu nối giữa Đảng với Nhân dân, giữa Nhân dân với Đảng. Cán bộ đem đường lối, chủ trương của Đảng tới Nhân dân để tổ chức thực hiện. Cán bộ không tốt thì đường lối, chủ trương, chính sách dù có tốt, có hay đến mấy cũng không đến được với Nhân dân, không thực hiện được trong thực tiễn. Vì vậy, khi nói về tầm quan trọng của cán bộ, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: “Cán bộ là cái gốc của mọi công việc”¹ và “Muôn việc thành công hay thất bại đều do cán bộ tốt hay kém”²; “Cán

bộ là cái dây chuyền của nhà máy. Nếu dây chuyền không tốt, không chạy thì động cơ dù tốt, dù chạy toàn bộ máy cũng tê liệt”³. Do đó, công tác cán bộ và việc xây dựng đội ngũ cán bộ luôn là mối quan tâm hàng đầu của Đảng trong suốt quá trình lãnh đạo, gắn liền với vận mệnh của Đảng và của đất nước; đồng thời, xem “công tác tổ chức, cán bộ phải là điểm đột phá, là then chốt của nhiệm vụ then chốt”⁴. Đặc biệt, Nghị quyết Đại hội XIII (năm 2021) của Đảng nhấn mạnh: “Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất

* TS, Học viện Chính trị khu vực I

là cấp chiến lược và người đứng đầu đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ”⁵; đồng thời, “việc xây dựng chính đốn Đảng về cán bộ” lần đầu tiên được nhắc đến, khẳng định và nhấn mạnh hơn nữa vị trí, vai trò của cán bộ và công tác cán bộ: “Tăng cường công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ”⁶.

Việc xây dựng, chỉnh đốn Đảng về công tác cán bộ đóng vai trò vô cùng quan trọng trong giai đoạn hiện nay. Đó là: (1) Xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên đủ phẩm chất, năng lực, bản lĩnh chính trị vững vàng, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn mới của đất nước; (2) Nâng cao hiệu lực, hiệu quả lãnh đạo của Đảng, góp phần xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong sạch, liêm chính, phục vụ Nhân dân; (3) Nâng cao uy tín lãnh đạo của Đảng, đặc biệt góp phần tập hợp, đoàn kết, huy động sức mạnh của mọi tầng lớp nhân dân vào công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; (4) Xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên trong sạch, gương mẫu, củng cố niềm tin của Nhân dân đối với Đảng; (5) Bảo đảm quốc phòng - an ninh giữ vững sự ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội, góp phần bảo vệ đất nước trước mọi âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch.

Trong khi đó, trước yêu cầu của sự nghiệp đổi mới với nhiều nhiệm vụ, yêu cầu mới thì việc xây dựng, chỉnh đốn Đảng về công tác cán bộ, đảng viên cần phải đặc biệt coi trọng để đạt được các mục tiêu, nhiệm vụ đề ra. Nếu không tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng về công tác cán bộ thì đội ngũ cán bộ, đảng viên sẽ dễ suy thoái về đạo đức, lối sống và bản lĩnh chính trị, dẫn đến nguy cơ "tự diễn biến", "tự chuyển hóa", làm ảnh hưởng đến công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Vì vậy, xây dựng, chỉnh đốn Đảng về công tác cán bộ phải được xem là nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên, có ý nghĩa sống

còn đối với sự nghiệp đổi mới, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn mới, góp phần củng cố niềm tin của Nhân dân đối với Đảng.

2. Thực trạng xây dựng, chỉnh đốn đảng về công tác cán bộ hiện nay

Công tác cán bộ gắn bó mật thiết và chi phối đến tất cả các mặt của công tác xây dựng Đảng. Vì vậy, xuyên suốt các kỳ đại hội, công tác cán bộ luôn là vấn đề được Đảng quan tâm hàng đầu. Những năm qua, công tác xây dựng, chỉnh đốn đảng về công tác cán bộ đã đạt được các kết quả sau:

Thứ nhất, nhiều nghị quyết, chỉ thị, quy định, quyết định, kết luận về công tác cán bộ đã được ban hành.

Nhiều nghị quyết, chỉ thị, quy định, quyết định, kết luận về công tác cán bộ đã được ban hành, trong đó có: Quy định số 214-QĐ/TW ngày 02/01/2020 của Bộ Chính trị về khung tiêu chuẩn chức danh, tiêu chí đánh giá cán bộ thuộc diện Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư quản lý; Kết luận số 14-KL/TW ngày 22/9/2021 của Bộ Chính trị về chủ trương khuyến khích và bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo vì lợi ích chung để cán bộ, đảng viên phát huy năng lực, sở trường trong công tác; Quy định số 41-QĐ/TW ngày 03/11/2021 của Ban Chấp hành Trung ương về việc miễn nhiệm, từ chức đối với cán bộ; Quy định số 50-QĐ/TW ngày 27/12/2021 của Ban Chấp hành Trung ương về công tác quy hoạch cán bộ; Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 17/11/2022 của Ban Chấp hành Trung ương về tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo, cầm quyền của Đảng đối với hệ thống chính trị trong giai đoạn mới; Quy định số 65-QĐ/TW ngày 28/4/2022 của Bộ Chính trị về luân chuyển cán bộ. Đặc biệt, Quy định số 114-QĐ/TW ngày 11/7/2023 của Ban Chấp hành Trung ương về kiểm soát quyền lực và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong công tác cán bộ.

Có thể thấy, công tác cán bộ là vấn đề được Đảng đặc biệt coi trọng, vừa siết chặt kỷ luật, kỷ cương đối với đội ngũ lãnh đạo, quản lý các cấp nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý của Đảng nhưng cũng vừa giúp cán bộ, đảng viên có thêm bản lĩnh, dám bước qua những lễ lối cũ, dám đương đầu với khó khăn, thách thức để cống hiến cho đất nước, cho Nhân dân. Từ đó, việc từ chức của những cán bộ yếu kém, thiếu năng lực dần sẽ “tự nhiên” và chủ động hơn.

Thứ hai, công tác cán bộ có nhiều đổi mới.

(1) Đổi mới cách tuyển chọn các chức danh lãnh đạo, quản lý: cách tuyển chọn này nhằm phát hiện, thu hút, trọng dụng những người có đức, có tài đóng góp trí tuệ, sức lực cho sự phát triển bền vững của đất nước; đồng thời, tổ chức thi tuyển lãnh đạo sẽ góp phần xóa bỏ tư duy “sống lâu lên lão làng”, tạo môi trường cạnh tranh lành mạnh; hạn chế tình trạng “khép kín” trong công tác quy hoạch, bổ nhiệm cán bộ lãnh đạo, quản lý tại các bộ, ban, ngành, địa phương.

(2) Cơ cấu độ tuổi, giới tính, dân tộc có sự cân đối, hợp lý. Chẳng hạn:

- *Xét về giới tính:* tính đến tháng 12/2022, có: 15/30 bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ có lãnh đạo chủ chốt là nữ, đạt 50%, tăng 3,4% so với năm 2021. Trong đó các bộ, cơ quan ngang bộ có lãnh đạo chủ chốt là 13/22, tăng 6% so với năm 2021, 2/8 cơ quan thuộc Chính phủ có lãnh đạo chủ chốt là nữ, đạt 25%⁷.

- *Xét về độ tuổi, dân tộc:* trong 499 người trúng cử đại biểu Quốc hội khóa XV, cơ cấu về tỷ lệ đại biểu trẻ tuổi, đại biểu là người dân tộc thiểu số đều đạt và vượt so với chỉ tiêu đề ra: đại biểu Quốc hội là người dân tộc thiểu số có 89 người, đạt tỷ lệ 17,84%; đại biểu trẻ dưới 40 tuổi có 47 người, đạt tỷ lệ 9,42%. Đặc biệt, lần đầu tiên trong 15 nhiệm kỳ Quốc hội, tỷ lệ đại biểu là người dân tộc thiểu số

đạt 17,84%, cao nhất từ trước đến nay và cũng là lần đầu tiên có thêm đại diện của 2 dân tộc thiểu số rất ít người (dân tộc Lự và Brâu) trong Quốc hội⁸.

(3) Luân chuyển, điều động cán bộ: đáp ứng cơ bản mục tiêu, yêu cầu đặt ra, phù hợp với yêu cầu thực tiễn; chất lượng cán bộ diện Trung ương quản lý luân chuyển được nâng lên, cán bộ luân chuyển có bản lĩnh chính trị vững vàng, có phẩm chất, năng lực, uy tín, chấp hành sự phân công, bố trí công tác; nhiều cán bộ sau thời gian luân chuyển đã có sự trưởng thành toàn diện hơn, góp phần cụ thể vào kết quả, thành tích chung của địa phương, cơ quan, đơn vị; nâng cao hiệu quả giữa mục tiêu đào tạo, bồi dưỡng, rèn luyện, thử thách cán bộ với tăng cường cán bộ cho những nơi có khó khăn gắn với quy hoạch, đánh giá, bố trí, sử dụng cán bộ⁹.

Thứ ba, làm tốt công tác kiểm tra, giám sát, kiên quyết xử lý sai phạm của các cá nhân, tập thể với phương châm “không có vùng cấm”.

Công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật của Đảng được thực hiện hiệu quả với sự vào cuộc đồng bộ, công bằng. Với phương châm không có vùng cấm, không chịu sức ép từ bất kỳ cá nhân nào, trong giai đoạn 2012 - 2022, cấp ủy, ủy ban kiểm tra các cấp đã thi hành kỷ luật 2.740 tổ chức đảng, hơn 167.700 cán bộ, đảng viên, trong đó có 7.390 đảng viên bị kỷ luật do tham nhũng; đã kỷ luật 170 cán bộ thuộc diện Trung ương quản lý, trong đó có 4 ủy viên Bộ Chính trị, nguyên ủy viên Bộ Chính trị; 29 ủy viên Trung ương, nguyên ủy viên Trung ương Đảng; 50 sĩ quan cấp tướng trong lực lượng vũ trang. Riêng từ đầu nhiệm kỳ Đại hội XIII đến nay đã thi hành kỷ luật 50 cán bộ thuộc diện Trung ương quản lý (cao hơn gấp 4 lần so với nhiệm kỳ khóa XI và bằng gần một nửa số cán bộ cấp cao bị xử lý của nhiệm kỳ khóa XII), trong đó có 8 ủy viên Trung ương,

nguyên ủy viên Trung ương Đảng, 20 sĩ quan cấp tướng. Đây là một bước đột phá thể hiện sự quyết tâm dám đương đầu, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung của đất nước trong công tác kiểm tra, kỷ luật của Đảng¹⁰.

Thứ tư, công tác bồi dưỡng cán bộ được quan tâm, gắn công tác bồi dưỡng với chức danh và vị trí được bổ nhiệm. Đó là: tổ chức lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho chức danh phó bí thư cấp ủy huyện và tương đương; bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho chức danh trưởng, phó trưởng ban tổ chức các cấp; bồi dưỡng kiến thức quốc phòng và an ninh cho đối tượng 1,... Qua đào tạo, bồi dưỡng, cán bộ được trang bị thêm kiến thức mới, kỹ năng lãnh đạo, quản lý; xử lý tốt các tình huống phát sinh.

Có thể khẳng định, Đảng luôn chú trọng tới công tác cán bộ, từng bước đều thực hiện theo đúng quy trình. Mọi nghị quyết, văn bản về công tác cán bộ hay bất kì vụ việc xử lý vi phạm nào đều đúng người, đúng việc, Nhân dân ngày càng tin vào sự lãnh đạo của Đảng, chủ động ngăn chặn những thông tin bịa đặt, gây mất đoàn kết giữa Đảng với Nhân dân.

Bên cạnh những thành tựu đạt được, công tác cán bộ vẫn gặp phải một số hạn chế, như: đội ngũ cán bộ mặc dù số lượng đông nhưng chất lượng chưa thật sự đồng đều; nhiều cán bộ, trong đó có cả cán bộ cấp cao chưa làm tròn trách nhiệm, nghĩa vụ, còn vụ lợi, vi phạm những điều đảng viên không được làm; còn hiện tượng cán bộ phai nhạt lý tưởng, giảm sút ý chí, mất niềm tin vào tổ chức, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, có biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, cố ý làm trái, trục lợi, làm thất thoát vốn, tài sản của Nhà nước, gây hậu quả nghiêm trọng, bị xử lý kỷ luật Đảng và xử lý theo pháp luật.

Ngoài ra, công tác đánh giá cán bộ chưa phản ánh đúng thực chất, chưa gắn với kết

quả, sản phẩm cụ thể, còn cảm tính, nể nang; công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ chưa kết hợp chặt chẽ giữa lý luận với thực tiễn; việc sắp xếp, bố trí, phân công, bổ nhiệm, giới thiệu cán bộ ứng cử vẫn còn tình trạng đúng quy trình nhưng chưa đúng người, đúng việc; vẫn còn tình trạng bổ nhiệm cán bộ không đủ tiêu chuẩn, điều kiện, trong đó có cả người nhà, người thân, xảy ra ở một số nơi, gây bức xúc trong dư luận xã hội; chủ trương thu hút nhân tài chậm được cụ thể hóa bằng các cơ chế, chính sách phù hợp. Vì vậy, cần có các giải pháp tăng cường xây dựng, chỉnh đốn đảng về công tác cán bộ trong sự nghiệp cách mạng của nước ta trong giai đoạn hiện nay.

3. Giải pháp tăng cường xây dựng, chỉnh đốn đảng về công tác cán bộ

Một là, đẩy mạnh công tác tuyển chọn cán bộ và cán bộ lãnh đạo thông qua thi tuyển, bảo đảm tính công khai, công bằng, nghiêm túc. Từng bước trẻ hóa đội ngũ cán bộ, nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cho cán bộ hướng tới chuyên môn hóa để nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ. Tiếp tục hoàn thiện, đổi mới chế độ “thu hút nhân tài” nhằm tuyển dụng được đội ngũ cán bộ có chất lượng cao, có kinh nghiệm thực tiễn, có năng lực đáp ứng tốt yêu cầu trong giai đoạn hiện nay. Đồng thời, có cơ chế bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm vì lợi ích chung.

Hai là, gắn việc triển khai công tác cán bộ trong bối cảnh mới của đất nước với việc thực hiện tốt phong trào “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” nhằm nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp lãnh đạo, các tổ chức cơ sở đảng và tổ chức chính trị - xã hội về công tác cán bộ; nâng cao ý thức tự học, tự rèn luyện của đội ngũ cán bộ, đặc biệt là cán bộ trẻ.

Ba là, cần xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức các cấp, đặc biệt là cán bộ đứng đầu, có bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức trong

sáng, có năng lực, trình độ, hết lòng phục vụ đất nước; đồng thời, cần phải đồng bộ về cơ cấu, bảo đảm sự chuyển tiếp liên tục, vững vàng giữa các thế hệ cán bộ, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Không để lọt người không đủ tiêu chuẩn, có biểu hiện tham vọng quyền lực chính trị vào hàng ngũ lãnh đạo, quản lý.

Bốn là, cần phát huy triệt để vai trò của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn chính trị xã hội. Mỗi một tổ chức chính trị xã hội đều có một vai trò nhất định, góp phần vào sự phát triển toàn diện của toàn hệ thống. Vì vậy, nếu không phát huy hết vai trò của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị xã hội thì công tác cán bộ sẽ thiếu sự gắn kết, dẫn tới kết quả khó bền vững.

Năm là, tăng cường kiểm tra, giám sát, phát huy vai trò của người đứng đầu bảo đảm cho công tác cán bộ công khai, minh bạch. Công khai, minh bạch là chìa khóa vàng trong công tác cán bộ, việc kiểm tra, giám sát hiệu quả sẽ bảo đảm tính chặt chẽ, dân chủ, khách quan, công bằng, công tâm, đúng quy trình và đúng thẩm quyền, qua đó góp phần vào việc lựa chọn đúng cán bộ; chống cục bộ địa phương, cục bộ ngành, lĩnh vực, chống chạy chức chạy quyền.

Sáu là, kiểm soát tốt an ninh mạng, ngăn chặn những thông tin xấu, độc hại làm hoang mang dư luận. Những thông tin bịa đặt, xấu, độc sẽ điều hướng dư luận rất nhanh, làm ảnh hưởng đến niềm tin của Nhân dân về đội ngũ cán bộ được lựa chọn, tạo nên sự “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ Đảng và Nhà nước cũng như trong Nhân dân. Vì vậy, cần kiểm soát an ninh mạng thật tốt, chọn lọc thông tin chính thống để đưa tin công khai. Bên cạnh đó, chính bản thân mỗi cán bộ, đảng viên, người dân cũng cần tự trang bị những kỹ năng cơ

bản để có bản lĩnh vững vàng trước thông tin giả, thông tin xuyên tạc □

Chú thích:

1, 2, 3. Hồ Chí Minh toàn tập (2011). Tập 5. H. NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, tr. 269, 240, 68.

4. Đảng Cộng sản Việt Nam (2018). Văn kiện Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa XII. Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội, tr. 54.

5, 6. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021). Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII. Tập II. H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật, tr. 230, 229.

7. Thành Chung (2023). Việt Nam có tỷ lệ nữ tham gia chính trị thuộc nhóm đứng đầu thế giới. <https://tuoitre.vn>, ngày 02/4/2023.

8. Phương Thảo (2021). Xác nhận tư cách đại biểu Quốc hội khóa XV với 499 người. <https://dantri.com.vn>, ngày 12/7/2021.

9. Nguyễn Quang Dương (2022). Nhìn lại chính sách luân chuyển cán bộ cấp chiến lược thời gian qua - kết quả, hạn chế và những vấn đề đặt ra. <https://tapchicongsan.org.vn>, ngày 19/6/2022.

10. Nguyễn Phú Trọng (2023). Kiên quyết, kiên trì đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, góp phần xây dựng Đảng và Nhà nước ta ngày càng trong sạch, vững mạnh. H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật, tr. 118.

Tài liệu tham khảo:

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021). Văn kiện Hội nghị lần thứ ba Ban Chấp hành Trung ương khóa XIII. H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật.

2. Mai Văn Chính (2023). Năm nhiệm vụ trọng tâm trong công tác cán bộ. <https://www.xaydung-dang.org.vn>, ngày 22/01/2023.

3. Trương Hồ Hải, Âu Thị Tâm Minh (2024). Phân bác quan điểm cho rằng Việt Nam thực hiện “chuyên chế kiểu cũ” trong phòng, chống tham nhũng. <https://tuyengiao.vn>, ngày 30/5/2024.

4. Thành Nam, Nguyễn Tri Thức (2023). Trách nhiệm nêu gương của người đứng đầu. <https://tuyengiao.vn>, ngày 08/3/2023.

5. Dương Hồng Thị Phi (2024). “Không có vùng cấm, không có ngoại lệ” trong phòng chống tham nhũng. <https://www.sggp.org.vn>, ngày 12/4/2024.

6. Bùi Ngọc Quân (2023). Phân bác các luận điệu xuyên tạc công cuộc phòng, chống tham nhũng ở Việt Nam. <http://lyluanchinhtri.vn>, ngày 01/12/2023.